

ADVOKĀTS

Ar **EGONU RUSANOVU** sarunājas **IVARS ĀBOLIŅŠ**
Foto **REINIS HOFMANIS (f64)**

A

Advokāta Egon Rusanova vārds komentārus neprasa – ar apskaužamu regularitāti par viņa klientiem kļūst sabiedrībā pazīstami cilvēki. Par Rusanovu ar cieņu izsakās arī viņa pretinieki, vienlaikus pusčukstus piebilstot – viņš ir tāds kā Latvijas mafijas advokāts, pie viņa pēc palīdzības gatavi vērsties paši tumšākie noziedznieki. Rusanovs gan par to visu pasmejas, sacīdams – nevienam taisnoties netaisās, un tas, ka kādam viņš nepatīk, ir šo cilvēku problēma.

Tiekamies viņa Vecrīgas birojā. Rusanovs ir labā garastāvoklī. Pie baltā krekla pievilktā rozā šlipse, tādā pašā krāsā ir viņa vizītkarte. Birojs iekārtots gaumīgi, bet ne grezni. Advokātu interesē, kādas vēl intervijas būs šajā *KLUBA* numurā, un viņš, atlaudies krēslā, sāk stāstīt, ka savā profesijā nonācis nejauši.

Aci pret aci ar kanibālu

– Pēdējās vidusskolas klasēs gribēju iet studēt vēsturi, par kuru pastiprināti interesējos vēl tagad. Sevišķi saistoši man šķiet 20. gadsimta sākuma notikumi. Taču skolas direktore ieteica padomāt par aktīvāku un vairāk sociāli orientētu karjeru. Tā nu iestājos Juridiskajā fakultātē, kur man bija slaveni kursabiedri: Ieva Plaude, Jānis Lasmanis, advokāts Juris Narkevičs, Juris Vanags no *Parex bankas*, prokurors Juris Pēda, vairāki tagadējie tiesneši.

Studiju laikos ar 45 rubļu stipendiju īsti iztikt nevarēju, taču man gribējās darīt kaut ko, kas piesaistīts nākamajai profesijai, nevis iet uz ostu kraut maisus. Tāpēc pēc trešā kursa 21 gada vecumā sāku strādāt prokuratūrā, biju stažieris. Toreiz stažieris bija cilvēks, kurš reāli gāja uz tiesu, uzturēja apsūdzību, izmeklēja.

– **Bija arī nopietnas lietas?**

– Protams. Bija lielas lietas. *Skaļākā* no visām – slepkavības lieta Daugavpils ielā, kur bija uzdarbojies kanibāls. Kā tagad atceros, kā par šīs slepkavības atklāšanu 23 gadu vecumā saņēmu PSRS ģenerālprokurora apbalvojumu.

– **Kas tā bija par kanibālisma lietu?**

– Tas bija Rīgā nebijis gadījums, jo tika atrasta noslepkavota sieviete ar nogrieztiem dzimumorgāniem, sistemātiski sagraizīta, pēc tam daļēji apēsta... Pētījām daudzas versijas, turklāt lietā figurēja divi aculiecinieki, kuri ar šo sievieti bija kopā dzēruši. Dabiski, sākumā turējām viņus aizdomās un pat aizturējām. Abi sievietes dēli atradās ieslodzījuma vietās. Bija doma – varbūt viņiem ir kāds sakars ar notikumu.

Taču nozieguma atklāšana bija nejauša, pavisam nejauša. Es pat teiktu – kurioza. Kādu dienu prokuratūrā ieskrēja viens no lieciniekiem un satraukts stāstīja, ka tikko redzējis slepkavu uz ielas. Mēs izskrējām ārā un viņu *ar plīkām rokām* aizturējām, bez ieročiem, bez nekā. Slepkavība bija atklāta.

Gandrīz visas manas lietas bija smagas, asiņainas, bieži vien ar nepietiekamiem pierādījumiem. Tās bija ļoti smagas – izvarošanas, apjomīgas kukuļņemšanas, slepkavības.

– **Tagad, skatoties no advokāta pozīcijas, nav izjūta, ka kādu no saviem tā laika klientiem būtu izdevies attaisnot?**

– Ja varētu darboties ar šodienas instrumentiem, tad jā. Ja ar tā laika, tad diez vai.

– **Toreiz cilvēku notiesāt bija vieglāk?**

– Jā. Tagad advokāts procesā piedalās jau no paša aizturēšanas brīža vai ir klāt pat vēl ātrāk. Toreiz kriminālietu varēja veidot tā, kā

izmeklētājam ienāca prātā. Viss bija atkarīgs no viņa goda prāta.

Turklāt attaisnots cilvēks bija ārkārtējs gadījums, un, ja attaisnošana ir kaut kas ārkārtējs, tad tas jau nav normāli. Toreiz tiesnesim un prokuroram par attaisnošanu varēja draudēt gan disciplinārtbildība, gan partijas atbildība, gan kriminālatbildība. Šādos apstākļos tīri psiholoģiski tiesas bija sasaistītas, toreiz darbojās telefona klausules tiesības, tiesas baidījās cilvēkus attaisnot. Varēja piezvanīt no VDK vai partijas un pateikt, ka kādai lietai jāpievērš lielāka uzmanība. Savukārt tagad tiesas un prokuratūra bieži vien komplekso sakarā ar sabiedrisko spiedienu, kas tiek izdarīts caur masu medijiem.

– **Advokāts Andris Grūtups saka – tiesiskumu Latvijā grauj uzplečoti vilkači KNAB darbinieku izskatā. Sorosa fonda dibinātās sabiedriskās organizācijas sauc, ka tiesiskumu grauj paši politiķi. Kas ar tiesiskumu notiek, skatoties no jūsu pozīcijām?**

– Es ļoti pozitīvi raugos uz tām izmaiņām, kas notikušas tiesās. Protams, vienmēr var būt labāk, bet mēs zinām, uz ko tiekties.

– **Kas ir vājie punkti?**

– Vājie punkti vienmēr būs tur, kur ir cilvēciskais faktors. Tāpēc nekad nebūs vienāda sprieduma par vienādām lietām. Tikai tad, ja spriedumus taisītu roboti vai mašīnas, nevis dzīvi cilvēki, varētu runāt par vājajām vai stiprajām vietām.

– **Jūs sakāt – cilvēciskais faktors. Ir bijis tā, ka jūtat – jūsu aizstāvamais tikai savas uzvedības dēļ nokaitina tiesnesi un saņem lielāku sodu, nekā varbūt būtu pelnījis?**

– Protams. Esmu jutis arī tos gadījumus, kad klientam kaut ko pieliek klāt manis dēļ. Turklāt te var būt runa gan par tiesneša personīgu nepatiku, gan par kādu manis veiktu darbību.

Reizēm pat elementāri, cenšoties pārāk strikti pieturēties pie likuma burtā, iznācis nokaitināt tiesu. Man ļoti žēl, ka tā ir noticis, jo nekad neesmu vēlējies to darīt speciāli. Taču dažreiz aizmirstas elementāri paš aizsardzības mehānismi un ieslēdzas jaunības maksimālisms. Tas mēdz izspēlēt ļaunu joku, jo pārlieks ekstrēmisms un maksimālisms ir kaitīgs. Lai gan ir bijuši gadījumi, kad mana pārgalvīgā rīcība panāk gluži pretēju efektu. Tāpēc saku vēlreiz – cilvēciskajam faktoram, situācijas adekvātam novērtējumam bieži ir pati galvenā loma. Piemēram, arī tiesneši ir dažādi. Ja kādam piemīt dzidzinta cilvēcmīlestība, tad nav jākaunas izlikties naivākam, kā esi patiesībā. Tāpat jāatceras, ka ir cilvēki, kas uz šādu rī-

cību reaģē ļoti asi un gaida kādu kļūdu, kuru pavērsīs pret pašu.

– **Kā ir, ja preti stājas labi pazīstams prokurors?**

– Man nav labi pazīstamu prokuroru.

– **Kursabiedri, paziņas...**

– Mūsu laika prasības šīs kursabiedru attiecības liek aizmirst. Labi saprotu, ka jebkura neuzmanīga familiaritāte var nodarīt kaitējumu gan prokuroram, gan man, gan manam klientam. Tāpēc cenšos saglabāt objektīvu neitralitāti, neizmantoju pretinieku cilvēciskās vājības, lai izdarītu nodevīgus triecienus. Esmu par to, ka lietas izskatīšanas laikā eksistē abām pusēm saprotami spēles noteikumi, kuras abas puses arī ievēro. Tad viss ir kārtībā, bet var iztikt arī bez īpašām paziņām un neformāliem, sabiedriski neakceptētiem paņēmieniem.

– **Civillietu advokātiem savā starpā nav sevišķi labas attiecības. Visi zina Romualda Vonsoviča un Andra Grūtupa pretimstāvēšanu. Kādas attiecības valda kriminālietu advokātu vidū?**

– Mēs lielākoties necīnāmies cits pret citu, lai gan ir gadījumi, kad viens pārstāv cietušo, bet otrs apsūdzēto. Taču tās nav tādas cīņas, ka satiekas divi klanī vai divi advokāti un sākas *kautiņš* par mantu.

Mēs savā starpā nekaujājamies par mantu. Mēs cīnāmies par taisnīgu rezultātu – par taisnīgu kriminālprocesauro noregulējumu lietā. Līdz ar to mūsu attiecības ir citādas – varam cits uz citu dusmoties par to, ka kāds savā runā pārāk asi izteicies vai arī atvīlis klientu. Bet tā nav cīņa uz dzīvību un nāvi, mēs nemēģinām cits citu iznīcināt.

Melnā darba darītājs

– **Jūs esat pazīstams ar saviem slavenajiem klientiem. Pirms nēmat lietu, interesējaties par to, vai tā būs publiska?**

– Protams, nē. Kā es to varu zināt? Medijos pats *nelienu*, taču, ja trāpās kāda lieta, par kuru ir interese, informāciju nekad neatmaksu. Bet nevis tāpēc, ka jūtos liels aktieris, bet tāpēc, ka cienu preses darbu. Vienmēr atceros – ja gribi, lai tevi ciena, cieni arī citus. Apzinos, ka žurnālistiem, gluži tāpat kā man, nav tā tīrākā, baltākā un skaistākā profesija. Mums ir darbs ar cilvēku nelaimeim un asinīm, ar daudz ko tādu, kas sabiedrībā tiek noliegts vai neatzīts. Galu galā, nākas aizstāvēt arī cilvēkus, kas izdarījuši sabiedrībā ļoti šokējošus noziegumus.

Kā saka krievi – nekad nesaki, ka nekļūsi par nabagu vai nenonāksi cietumā.

– **Kādreiz atsakāties kādu aizstāvēt?**
 – Ja kāds apčurātu Brīvības pieminekli, viņu es nevarētu aizstāvēt. Ir lietas, kuras vienkārši nespēju pieņemt. Lai gan droši vien tā ir mana nepilnvērtība, un man nekļūjas tā runāt. Tāpat nevarētu aizstāvēt cilvēku, kurš spīdzinājis dzīvniekus.

– **Bet bērnu?**
 – Esmu aizstāvējis vecākus, kas saukti pie atbildības par sišanu bērnam. Jāsaka, esmu to darījis ne tikai profesionāla pienākuma dēļ. Tas, ko tagad teikšu, būs ārkārtīgi politneko-reakti un nemoderni, bet tādas ir manas domas. Mēs tagad pieskaramies ļoti filozofiskai tēmai, tā vairs nav jurisprudences. Vardarbība pret bērnu, protams, ir ļoti slikta lieta, taču man ir tāda izjūta, ka esam kļuvuši apmāti un sirgstam ar lietām, par kurām mums nav īstas skaidrības, kāpēc mēs tās darām. Pēdējos gados mērķtiecīgi tiek ierobežota un apspiesta norma, dabiska cilvēka agresivitāte. Parādās perverss politkorekts, aizspriedumi, kas aicina būt ļoti dozēti agresīviem, ar dozētām emociju izpausmēm. Tiklīdz šī skala tiek pārākta, cilvēkam piekar birku, ka viņš neprot uzvesties. Runājot par bērniem, tā visa *kladzi-nāšana* par vardarbību ģimenē tagad ir modes lieta. Man tas liekas tāds kā fenomēns. Kāpēc pēkšņi vienā jaukā dienā visi cilvēki par to sāka runāt? Vai pēkšņi cilvēku apziņā notika evolūcija, un visi sāka par to domāt? Es vairāk sliecos domāt, ka caur dažām sabiedriskajām organizācijām notiek mērķtiecīga ideoloģiska transformācija. Un es nedomāju, ka nolūki ir ļoti cēli. Manuprāt, tie ir merkantili nolūki.

– **To kanibālu, kuru jaunībā paņēmt ciet, tagad aizstāvētu?**
 – Jā, aizstāvētu. Viņam bija psihiskas novirzes, un aizstāvjiem tajā lietā būtu bijis daudz,

ko pateikt. Starp citu, šo kanibālu nenotiesāja. Viņu atzina par nepieskaitāmu un aizsūtīja uz Serbska institūtu, un tur, visticamāk, arī nomērdēja.

– **Kas ir tās kategorijas, pēc kurām skatāties, vai uzņemt lietu? Vainīgs – nevainīgs, izdosies attaisnot – neizdosies attaisnot?**
 – Kā kuru reizi. Aizstāvis ir profesija. Es pat teiktu – cildena profesija, jo jebkurš cilvēks var nonākt problēmās ar likumu. Jebkurš. Kā saka krievi – nekad nesaki, ka nekļūsi par nabagu vai nenonāksi cietumā.

– **Es vairāk domāju to izjūtu līmeni, vai jums ir svarīgi saprast – cilvēks ir vainīgs vai nevainīgs.**
 – Visādi. Nav mans pienākums cilvēku noratīnāt un tad pieņemt kaut kādu lēmumu. Ir cilvēki, kas sevi par vainīgiem nekad neatzīs principa pēc, pat tad, ja viņi ir vainīgi. Turklāt viņi vēl naivi cer, ka advokāts to nesaprot. Tie ir ļoti naivi cilvēki, jo pieredzējis advokāts vienmēr sapratis, vai klients viņam *muld* vai runā patiesību.

– **Protams, advokātam ir pienākums pateikt: “Zini, draudzīn, tev būtu labāk to vainu atzīt, jo, ņemot vērā pieredzi, diez vai izdosies no tiesas zāles izjāt baltā zirgā, kā tu varbūt esi iedomājies.”** Jo tiesā jau arī nesēž mulķi. Lielākais apvainojums ir tad, ja cilvēks uzskata kādu par mulķi. Tāpēc, ja kāds tiesā sāk stāstīt galīgākās mulķības, tas nevis palīdz, bet tiesu pazemo. Ja tu neprot melot, tad labāk nemelo.

– **Jūs kādreiz iesakāt melot?**
 – Melot neiesaku, bet kā advokāts drīkst uzturēt klienta iecerēto versiju vai projektu. Tādu vārdu kā *meļošana* es nelietotu, jo tad jebkurš stāstījums, kurā tiek izlaistas kādas detaļas, ir meli.

Krastiņš vēl parādīsies

– **Viens populārs advokāts KLUBAM reiz teica – ja viņam kādreiz dzīvē būtu kādas krimināla rakstura problēmas, pirmais cilvēks, kuram viņš zvaniņu, būtu Rusanovs. Jums ir šāds advokāts?**
 – Noteikti zvaniņu savam bijušajam audzēknim un kolēģim Oskaram Rodem. Arī savai audzēknei Marīnai Dombrovskai, Gunai Kaminskai un Jānim Grīnbergam.

– **Kāds klients ir piedāvājis jums kļūt par starpnieku kukuļošanā, lai viņš tiktu atbrīvots?**
 – Protams, ka ir piedāvājis.

– **Un ko jūs?**
 – Iesaku meklēt kādu citu, kas šādus jautājumus kārtos. Bet agrāk tā notika biežāk. Domāju, tagad mani pietiekami labi pazīst kā advokātu, kas kategoriski atsakās no tādām lietām. Tāpēc šādi cilvēki pie manis pat nenāk.

– **Ar klientiem jums kādreiz izveidojās ciešākas attiecības?**
 – Onkoloģiskā centra direktors Gunārs Lasmanis ir ļoti patīkams kungs. Otrā instances tiesa viņu notiesāja, un viņš diemžēl nevēlējās iet tālāk, lai gan uzskatu, ka viņa perspektīvas bija labas. Labas attiecības man izveidojās arī ar Ziedoni Ziediņu (bijušais Centrālās dzīvojamo māju privatizācijas komisijas priekšsēdētājs – red. piez.).

– **Kad iznāks šis numurs, šobrīd skaļākā jūsu klienta Rīgas domes amatpersonas Raimonda Janītas lietā būs kāds jauns pavērsiens?**
 – Domāju, uz to brīdi diez vai. Jāsaka, ka masu mediji šo lietu ir atspoguļojuši diezgan objektīvi.

– **Nebūs arī nekādu jaunumu Edmunda Krastiņa sakarā?**

– Negribu mest ēnu uz Krastiņa kungu, lai gan jāsaka, viņš lietas materiālos netieši figurē un pavīd. Taču tas nekādā gadījumā neliecina par viņa vainīgumu.

– **Kā Janīta jūs atrada?**
 – Viņš jau bija aizturēts, kad pie manis vērsās viņa sieva un dēls. Tā bija tirā nejausība. Viņi bija griezušies pie viena cita kolēģa, kurš tieši tobrīd gatavojās līdot uz ārzemēm. Tad viņš palūdza to lietu uzņemties man.

Haritonova galvotājs

– **Jūs savulaik bijāt gatavs galvot par Ivana Haritonova atbrīvošanu.**
 – Jā, bet nekad neesmu bijis viņa advokāts. 1994. gadā Haritonovs bija apcietināts un toreiz man bija daudz lietu, kas saistītas ar cilvēkiem, kurus dēvē par organizētās noziedzības pārstāvjiem. Es viņus aizstāvēju. Pie manis vērsās cilvēki ar lūgumu sniegt konsultāciju par Haritonova tiesisko situāciju. Savā jaunības maksimālismā un trakumā paidu viedokli, ka īsti juridiski korekta viņa apcietināšana nav. Ar Haritonova aizturēšanu valstī iesākās kampaņa ar nosaukumu *Mērķis attaisno līdzekļus*. Tā kā tagad mums ir problēmas ar gejiem un bērnu tiesībām, tā toreiz bija problēmas ar organizēto noziedzību. Atceros, ka laikrakstam *Diena* bija moto *Mēs nemaksājam reketam*. Tā bija vesela kampaņa, un neba nu tā sākās sabiedrības apziņā. Tie bija mērķtiecīgi menedžēti pasākumi no pasūtītājiem, kurus negribu saukt vārdos. Paņēmienu, ar kādiem tika veikta cīņa ar tā saucamo organizēto noziedzību, no klasisko krimināltiesību viedokļa bija ļoti apšaubāmi. Pie tā palieku vēl tagad.

– **Varbūt tas tika darīts taisnīguma vārdā?**
 – Tur nebija nekā no taisnīguma.

– **Jūs bijāt vienīgais galvotājs?**
 – Biju vienīgais galvotājs. Pie tam tajā galvojumā norādīju, ka salīdzinājumā ar to, ko dara valsts amatpersonas, nozogot valsti, Haritonovs ir Maskavas ielas huligāns.

– **Ar Haritonovu esat tikušies?**
 – Tikai pēc tam, kad viņš bija izcietis sodu. Satikāmies vienas hokeja spēles laikā. Pats Haritonovs tajā laikā, kad veicu savas aktivitātes, mani bija pārpratis un uzskatīja, ka šāds galvojums kaitē viņam un viņa reputācijai. Iespējams, viņa aizstāvji bija nepareizi interpretējuši šo soli, un man sanāca konfliktsituācija gan ar viņiem, gan ar viņu pašu. Tikai vēlāk Haritonovam tika paskaidrots, ka man nebija nekādas vēlmes nodarīt viņam ļaunumu. Tagad mēs, satiekoties sporta pasākumos, sarokojamies, bet runājuši tā arī nekad neesam.

– **Jūs tiekāt dēvēts arī par mafijas advokātu.**
 – Par ko tikai es neesmu dēvēts! Kad aizstāvēju par pedofiliju apsūdzēto Jurjevu, pilsētā klīda baumas, ka esmu pederasts.

– **Dzīvē ir tādi mafijas advokāti?**
 – Domāju, ir. Tādi cilvēki izmanto gan noziedzīgas, gan juridiskas metodes, jo mūsdienās advokātam iet tikai noziedzīgo ceļu nav iespējams. Viņi par katru cenu vēlas panākt savu rezultātu. Bet lozungs – *par katru cenu* – ir ļoti slidens.

– **Jums šāds lozungs ir pieņemams?**
 – Protams, nav.

– **Tad jūs neesat un nevarētu būt mafijas advokāts?**
 – Sodiem noteikti vairs nevarētu. Esmu izgājis dzīves skolu, notikusi manas apziņas evolūcija, iezīmējusies pasaules, sabiedrības un

nācības struktūra, un mana pasaule ir sakārtojusies kā molekula. Vairāk nenotiek mētāšanās, un parādījušās stabilas vērtības. Tās ir attiecības ar cilvēkiem – ar tuvākiem un tālākiem.

– **Kā jūs definētu savas attiecības ar tālākiem cilvēkiem un kā ar tuvākiem?**
 – Niče teica – mīli nevis savus tuvākos, bet savus tālākos. Ir cilvēki, kurus mēs psihoemocionāli pielaižam tuvu klāt, un tādi, kurus mēs klāt nepielaižam. Taču attiecības veidojam gan ar vieniem, gan otriem. Ar tiem, kurus sev klāt nepielaižam attiecības veidot ir vieglāk, jo tie, ko pielaižam tuvu klāt, nodara vislielākās sāpes.

– **Ilgtermiņā skatoties, tie, kurus nepielaižam klāt, bieži kļūst tuvāki par tiem, kurus pielaižam.**
 – Viņi kļūst tuvāki, un šādas attiecības ir daudz funkcionālākas, sakarīgākas un sociāli adaptētākas.

– **Laulībā ir iespējams otru nepielaiest sev tuvu klāt?**
 – Nav iespējams.

– **Nav iespējams?**
 – Tur jābūt ļoti stipram cilvēkam, lai varētu nepielaiest. Var laulības gaitā kļūt tāds, kas vairs netaisīti klāt, bet neviena sieviete to nepieļaus un neizturēs.

– **Bet ja to tā būvē jau no paša sākuma?**
 – Apšaubāmi, lai gan modelis būtu ideāls. Bet domāju, ka tas *buksē* nevis virieša, bet sievietes pusē. Sievietēm ir vajadzīgs, lai viņas pielaiestu klāt. Tā ir tāda kā biļete. Viņas uzskata – ja tas nav, tad nav nekas.

– **Kad skatāties uz klientu, jūs redzat, vai viņš sev ir gatavs pielaiest klāt?**
 – Jūtu, bet tam nav nekāda praktiska nozīme. Klientam no manis vajag palīdzību, un viņš par to ir gatavs samaksāt naudu. Mūsu attiecības patiesībā ir ļoti vienkāršas.

– **Ir liela māka neizmantot to, ka redzi – cilvēks ir gatavs tev sev pielaiest klāt.**
 – Ir bijuši gadījumi, kad klients no jums atsakās tāpēc, ka jūs viņam nepatīkat kā cilvēks?

– Tās ir retas reizes, un tajās man bijis no sirds to klientu zēl. Visās lietās cenšos izdarīt maksimumu, bet, ja cilvēks to nav sapratis un novērtējis, nedomāju, ka viņš aiziedams dara sev labu. Es viņam sliktu nevēlēju un, ja kaut ko ieteicu, tad man bija savs redzējums. Ne vienmēr visu varu klientam izskaidrot. Ir lietas, kuras cilvēks nav spējīgs saprast, kuras viņam ir par stipru. Tā patiesība viņam ir par stipru. Tāpēc ir lietas, ko cilvēkam nevar pateikt, un ir brīži, kad viņš nesaņem atbildes, kuras gribētu dzirdēt, un izdara nepareizus secinājumus.

– **Viens policists par jums teica – ja viņi paņem ciet kādu žuļiku un redz pie viņa atbraucam Rusanovu, tad ir skaids, ka paņemts īstais.**
 – (*Sulīgi iesmejas.*) Te ir tas moments, par kuru runājām, – kad advokāts savam klientam var dabūt pāris gadu klāt. Taču kur ir tie kritēriji? Tas, ka Rusanovs brauks tikai pie tā, kuram daudz naudas, bet naudas viņam daudz tāpēc, ka viņš izdara noziegumus? Ļoti daudz lietas uzņemos bez maksas vai par ļoti mazu maksu un tikai tāpēc, tikai tāpēc, lai nezaudētu kvalifikāciju.

– **Kādu piemēru varat nosaukt?**
 – Nesen diskotēkā paņēma jaunieši ar pāris metamfetamīna tabletēm. Vai tad viņš man var samaksāt milzīgu naudu? Protams, nevar! Bet viņš nejausī mani atrod, izstāsta problēmu, es palasu lietu un izdodu virkni procesuālu pārkāpumu, un man ir reāli dusmas, redzu kļiedzošu

netaisnību. Vai tad šajā gadījumā var teikt, ka policija tikai tāpēc, ka esmu tur atbraucis, paņēmusi ciet īsto?

– **Bet vispār jūs esat dārgs advokāts?**
 – (*Nopūšas.*) Viss ir relatīvi. Man šis darbs patīk, un, ja ir lietas, kurās varu labi nopelnīt, cenšos neaizmirst arī savas intereses. Taču tas ir tikai dabiski.

– **Bet to policista minēto slavu jūs savā darbā jūtat?**
 – Protams, jūtu. Es taču neesmu galīgi truls. Bet ko tur varu darīt? Es taču neiešu tagad taisnoties un atvainoties par to, ka esmu piedzimis. Ja viņi tā uzskata, tad tā ir viņu problēma.

– **Kā tiek noteikts jūsu honorārs?**
 – Es nestrādāju uz lietas iznākumu, jo neesmu ķīmiskā tirītava. Tas nav darbs, ko var saredzēt ar aci un sataustīt. Samaksu prasū vai nu par fiksētu gabaldarbu, vai par stundu darbu.

– **Kāda jums ir stundas likme?**
 – Par to gan nerunāsim.

– **Kāpēc?**
 – Tas nav vajadzīgs, jo kāds pateiks, ka tas ir par daudz. Kāds pateiks, ka tas ir par maz.

– **Ar klientu vispirms runājat par iespējamo honorāru vai par lietu?**
 – Vispirms apskatos lietu. Nauda ir atkarīga no laika patēriņa, ko tā prasīs.

– **Kā tērējat honorāros sapelnīto naudu?**
 – Nenoliegšu, ka man patīk skaistas lietas. Ir izveidojusies sava gaume un stils. Bet neesmu patoloģiski atkarīgs no naudas, varu dzīvot arī ļoti askētiski. Patiesībā līdz 30 gadu vecumam tā dzīvoju un pirmo automašīnu iegādājos tikai 33 gadu vecumā. Tā ka pietiekami garu dzīves daļu esmu pavadījis, dzīvojot pieticīgos apstākļos, un man tā nav nekāda problēma. ♂

Rusanova esošie un bijušie klienti

- **RAIMONDS JANITA**, Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta administrācijas vadītājs
- **LUDVIGS ANTONOVS**, vīrs, kurš aizturēts par uzņēmēja Ellas Ivanovas slepkavību
- **MAIKLS AVRUTINS**, SIA *Nelda* līdzīpašnieks
- **GVIDO HARIJS VOLBRUGS**, *Jūrmalgeitā* iesaistīts *Jaunā centra* politiķis
- **RUSLANS MIZINS**, vīrs, kurš aizturēts par uzņēmēja Itallo Sroma slepkavības organizēšanu
- **ZIEDONIS ZIEDINŠ**, Centrālās dzīvojamo māju privatizācijas komisijas vadītājs
- **GUNĀRS LASMANIS**, Rīgas domes deputāts, Latvijas Onkoloģijas centra direktors
- **MIHAILS USAČOVŠ**, Rēzeknes Speciālās ekonomiskās zonas vadītājs
- **ASTRĪDA SVĪPSTA**, uzņēmēja, kura aizturēta par Privatizācijas aģentūras darbinieces Ilonas Skadiņas slepkavības pasūtīšanu
- **VIKTORS USTINOVŠ**, advokāts
- **ULDIS PAPĀNS**, Latvijas Juristu biedrības atbildīgais sekretārs
- **TĀLIS FREIMANIS**, *Bankas Baltija* prezidents
- **JURIJS JURJEVS**, *Logo centra* īpašnieks, vīrs, kurš bija iesaistīts pedofilijas skandālā
- **ZIGURDS LASOVSKIS**, Veselības obligātās apdrošināšanas aģentūras direktora vietnieks
- **ULDIS PUMPURS**, uzņēmējs
- **JĀNIS ZIPS**, *Kempmayer* valdes loceklis